

572
1965

ՅԱՅՅՈՒՓՄ 1965

ՀԱՅԿ

№8

ბამარჯობათ, ქართველო

კვირგაზე!

გთხოვთ, გამოცნოთ! მე თქვენი სტუმარი ვარ, სახელად „ზილიტე“ მქვია, ქართულად—წიწკანა. ალბათ ზაფხულში ტყეში ან ბაღებში გინახივართ. ახლა ლატვიელი ბავშვების ჟურნალის ყდაზე ვზივარ.

გინდათ იცოდეთ, სად ვცხოვრობ? მე ვცხოვრობ ლატვიის საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკაში, ქ. რიგაში, გორაკის ქ. № 6-ში. ძალიან გამეხარდება, თუ ჩემს საფოსტო ყუთში ქართველი ბავშვების წერილებს ვნახავ. თქვენ ხომ ჩემი მეგობრები ხართ. მეგობრები კი ერთმანეთს ათას ამბებს უყვებიან ხოლმე.

რა მომწონს მე?

მე მომწონს ლამაზი ბაღები და პარკები, სუფთა საკლასო ოთახები, სადაც ბავშვები ძირს არაფერს ურდებიან, ბიჭები შურდულით ქვებს არ ესვრიან ჩემს დებს წიწკანებსა და სხვა ჩიტებს. ვინ არ მიყვარს?—ცულლუტი ბიჭები და გო-

გონები, მელნით დასვრილი და ორიანებით ხაგსე დლიურები.

წელს ბალტიისპირა ყველა რესპუბლიკამ თავისი დაბადების დღე იზეიმა. ივლისში ლატვას, ლატვიასა და ესტონეთს ოცდახუთ-ოცდახუთი წელი შეგვისრულდა. ეს თარიღი დიდებთან ერთად ბავშვებმაც იზეიმეს და თავიც გამოიჩინეს.

ლატვიელი ბავშვების დავალებით დღეს თქვენი სტუმარი ვარ. პატარებმა მთხოვეს, გადმოგცეთ სალამი, გისურვოთ სიხარული და ბედნიერება!

ლიტვური მასალები მოამზადა და თარგმნა ლეილა ქარაძე

„შერუპეს საკლდეურნო ფერმა“—ნახატი დაცე რეფრეგასი, 10 წლის, ქ. რიგა.

„მომდერალთა გუნდი“—ნახატი ალიკა სილკანესი, 8 წლის, ქ. რიგა.

572
1965

იანა ზაიპონისი ნახატი ოლეგარ უპაინისა

ჩემი პეიზაჟი

მამასემი მეთევზეა,
 სულ არ ცდის, რაა დღღა.
 მამა თავის ჩექმებს მინდობს,
 ჩაუცვამ და წაუღლ ღღაღღ.
 მაგრამ ჩექმა ჩემსეკლას,
 ვინც მიუერებს მასსრობს ვეკლას:
 „ჩექმას მიჭუაფს ციცქნა ბიჭი,
 დაფესმართი, ითსთავს შუეღას!“
 თუმცა მიჭირს სიარული
 სულ სხვა არის ზღვაში აღბათ,
 მაგრამ ნახეთ!—სულ ვტოვტივებ,
 და არ მიშვებს წუელი დაბღა.
 ტაღღა ტაღღას მოაგორებს,
 რომ გამტეორცნოს ქარზე უმაღ,
 რა სუსტი ვარ მე ამ ზღვასთან,
 ის ბობოქრობს, მე კი ვღუმუბარ.
 ჩემს საევეღურს ვუშეღ მამას:
 — რად მიბრიუეებს წუელი ასე?
 ნახირთანსე მიშღის დგომას,
 ზღვა არ მინდობს ბრახით საფსე.
 მართღაც ზღვაში რომ მიუერთთ
 მოტივტივე ნაფოტს ვგაღარ.
 — ვერ ბეშუმი ხარ, გაიზრდები,
 მერე ვნახთო, —ამბობს მამა.

9750

კეთილშობილი

მისი სიბრძნეა
სხვათა მისი სიბრძნისა

იყო ერთი მარცვლი,
მერე—ორი,
მერე—სამი
და...
იყო ერთი თავგი.

იყო სამი მარცვლი,
მერე—ორი,
მერე—ერთი,
და...
აღარც ერთი.

იყო ერთი კატა,
მერე—ორი,
მერე—სამი
და...
ერთი თავგი.

იყო სამი კატა,
ერთი თავგი
და...
ერთი თავგი.

მეზობელი

მეზობელი

იყო და არა იყო ჩა, იყო სამი კურდღელი: ერთი, მისი და პისი. მათი ცე და დღეობის ჩამ შეზვედითა, ასე მეზობებს ვერად ხანავდა.

ცხოვრობდნენ ტყილად ერთი, მისი და პისი და ყოველ საღამოს ეხმარებოდნენ ერთმანეთს. მათი მეზობობის ამასი მათე ტყე მთელი ენაბატელია კაცკამს მეტადე ვადავანია. მეგობსი კალთისი დაღობსი.

— ვერც კი მოყვარებენ ამბულებს, რომ მათი მეზობობისა შეზვედითი კაცკამსი—მაჟე მეგობსი და სოფლიდან ერთი თავი კომპობტი წაითისი ტყეში. მერე კომპობტი ვარკობს მათისა და თვითონ კი ღვასი შეტყობს ამოვარსა.

მეკობტი, მეკობტი, — მათობისა ვარკობსი ერთსა. ცხადე სავერდისი სარეხეი კომპობტი დაინახა, ახლადე მეგობსებსი უნდა დაეღობსი—ვათეჟი, მერეამ ვეღობსი არ მოეღობსი და კომპობტისთან მიუყურებდა ამ დროს მეგობსი მათისა და ტყობისი სწავსა.

- ვა, ვა, ვააა—აღბრადე ერთი.
 - ჩა ვარკობსი, ჭეობისა წადი და შენი მეგობსები მოიყენე. იმას შექნისლად შენ კი ვარკობსი.
 - არა, არა,—წამოყოფიდა ერთი—მაჟე თუ ვინაჟე შეტყობსი, რომელ მეგობსებსი თავი დაინახე.
 - მაჟე, ასეა!—ჩამოხმობისა მეგობსი და ერთი თეგებსი მერე მათისა თვითონ კი ცეცე ღვასი შეტყობსი ამოვარსა.
- მეგობსი მისეთი დაიჭირა და პისეთი იმისი ტყეოვლისისკენ აღბრადებდნენ. მერეამ მეგობობისა მეგობობისად ჩემბოდა. მეგობსი ცეცხელი დაინახი და ტყეი იწოდა. აუშვა ერთი და სიყლილი უნახა.

მეზობელი

— ამ ტყეზე შენი მეგობსები შეზვედი და შენ ვარკობსი. ერთსა მეგობსი თვითონე კაცკამსი მეგობსი და უნახა.

— ჩვენი მეგობობისა მართი არ შევსებულა. ამ ხანს მათე და ახანე არ ვარსი.

— ე, შე წინაა!—გაბრადე მეგობსი და მისისა და პისის შეზვედითი ცოცხლის ვარკობსი. თუ ერთს შეზვედითი იმისე ვარკობსთან კაცკამსი მეგობსი და უნახა.

— ჩვენი მეგობობისა მართი არ შევსებულა ახანდესი. ერთს ნება ვარკობსი!

ჩადი უნდა ენა მეგობსი ადგი და სხვე ტყეზე დასვა მეგობსი ამისობისა ცეცხელი უნდა ვარკობსი. მეგობსი ხელისა უნდა დაიწყო იგი.

ამ დროს ტყეში ერთი წიქო-კოილი ატევი მოშობისი დათვან მათობისდნენ და ერთსი ხმისადი ჩამბრადესი.

— ე, შე მათისა! ადგი და მეგობსი მათისი მისის ხელის დაინახეს!

ჩოვრე იქნა წამოხმობა დათვი და ენა ვარკობსი.

— კაცე, წადი, ერთი ვარკობსი ჩა ამისობისა—მეგობსებსი დათვი.

დათვი სწავსი კაცე დროს მათისა მეგობსი ცეცხელი იქვე ვარკობსი და ერთი, მისი და პისისი უნდა ცეცხელ ტყეზე ხეობდნენ.

— აჟ ჩა ამისობისა!—დაღბრადე დათვი,—მაჟე ატედასი მოიყენათ!

მეგობსი კალთისი დაიჭირა და დათვიც ვარკობსი, მერეამ დათვი ცეცხლი მოიჭრია. ამისობისი ერთი, მისი და პისი ტყიდან ამბრადესი. მათობისა, ტყეტი ცოცხი მეგობსისა, მერეამ

კოცხლები ვადარჩნენ და კოცონის გარემო სიმღერა შემოსძახეს.

დათვმა გულზე თათი ჩამოისცა და კურდღლებს უთხრა:

— ჯირკთან რომ კომბოსტოა, აილეთ და პირი ჩაიგემრიელეთ!

— მოპარული კომბოსტო რად მინდაო!—თქვა კრიკმა და კომბოსტოს ფეხი ჰკრა.

— არც მე მინდაო!—წამოიძახა მიკსმა.

— არც მეო!—დაუმატა ბიკსმა.

კრიკი, მიკი და ბიკი დატუნისთან ერთად მზიარულად გაუდგნენ გზას.

მგელი საღამოს კოცონთან კვლავ დაბრუნდა. იმ ადგილას ისეთი კვამლი დახვდა, რომ მგელს კინალამ თვალები დასთხარა; ცხვირის ცემინება აუტყდა. იმდენი აცემინა, იმდენი, რომ თავბრუ დაეხვა და ცეცხლში ჩავარდა.

სამი მეგობრის ამბავი კი მთელ ტყეს კიდით-კიდემდე მოედო და ყველა მხეცი და ფრინველი მათ მეგობრობაზე ლაპარაკობდა.

ძნელი პაპაწილი

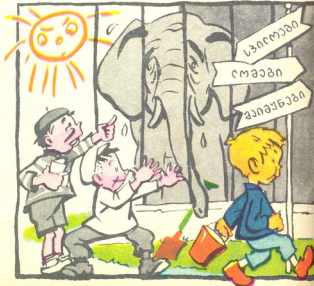
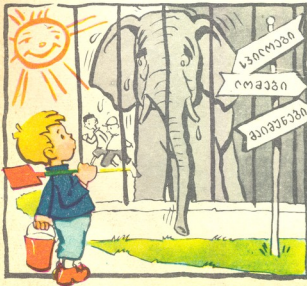

ილია ინლიანე

ნახატი ჯაპა სპულუასი

ლაიწყო ართომეტრის გაკვეთილი. მარისი ამხანაგებისაკენ მიბრუნდა და მუკი გაშალა. არც ერთი სიტყვა არ იყო საჭირო. პეტერის თვალები გაუფართოვდა, ძალიან, ძა-

ნახატები ოსკარ მიუნიაიუსი

ლიან ღრმად ამოიხზრა და წაიწურუნლა

— წაბლი სად იშოვე?

მარისმა პასუხის ნაცვლად წაბლი მერხში შეინახა და კალმისტარს დაუწყო ძებნა.

პეტერისმა რვეული გადაშალა, მაგრამ გონება წაბლისკენ გაუბრბოდა. როცა მასწავლებელმა თურნალში ჩაიხედა, პეტერისმა გოგონებს გადაუწურუნლა:

— მარისს წაბლი აქვს!

ელზა და ანა წიგნს დასცქერიან, მაგრამ წიგნის ნაცვლად მალალ წაბლის ხეს ხედავენ; ისინი კალმისტარს სამელნეში აწებენ და ფიქრობენ, ნეტავ, როგორი წაბლი აქვს პეტერისს. ანდისი მეზობელ მერხზე ზის, ყველაფერი ესმის და ცოტა არ იყოს, სწყინს კიდევ, რომ არაფერ არაფერს ვუბნება. იგი ხმადაბლა, მაგრამ ყველას გასაგონად ამბობს:

— მე კი სახლში ათი ცალი წაბლი მაქვს!

— ვაი!—წამოიყვირეს ერთხმად რაიამ, რუტინამ და რვეულში ჩაწერეს: 6—10=

ნეტავ რამდენი იქნება? რუტინია ანგარიშობს, ანგარიშობს გონებაში, მაგრამ ვერ გამოიყვანია.

— მაგალითი არ გამოდის. რა ძნელი მაგალითია!

— მე გამომივიდა, — ამბობს მაია.

— ორს როგორ უნდა მივუმატო ათი? ჯერ არ გვისწავლია. შენ გაქვს წაბლი?

— არა, მე შეიდი რკო მაქვს. — უპასუხებს ვია და მაგალითის გამოყვანას განაგრძობს.

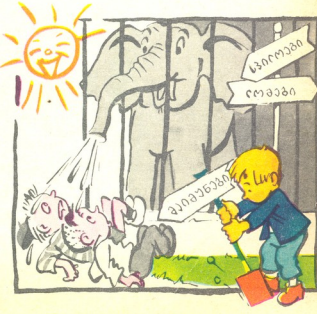
— შეიდი რკო? — კითხულობს მაია და მაგალითის პასუხში შეილიანს წერს.

ამ დროს ბავშვებს მარისის მერხიდან უცნაური ხმაური მოესმათ. სული განაბეს. ყველამ გარკვევით გაიგონა, როგორ გაგორდა რალაც, იგორა, იგორა და ბოლოს გაჩერდა. სად გაჩერდა? იმანტი იღიშება და ნელ-ნელა აცურებს მარჯვენა ფეხს.

— არ გაქუტიტო! — ბრაზობს ძიდრა და მერხის ქვეშ იხრება.

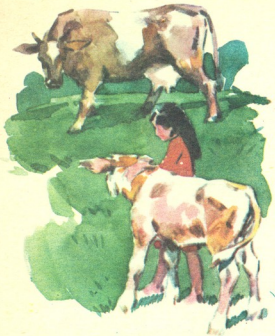
— დღეს რა მოგივიდათ, ბავშვებო? — გაკვეთილის ბოლოს კითხულობს მასწავლებელი, — რა მოუსვენრად ხართ?

— დღეს, ძნელი მაგალითი გვექნა. — ნაღვლიანად ამბობს რუთა და გამოიყვანელ მაგალითს დაჰყურებს.

მოლოდინი

პაპა - მამა

ხბო ბლავის, დედას ეძახის,
რა ქნას, რომ ძუძუ სწყურია,
მოღის ნახირი, თან მოსდევს
ქერივ მარიამს ფურია.
მოჩანს დედანა, თან მოაქვს
რძით გატივინილი ცურია,
ხბოსთან ჩანს პატარა სოფო.
უთმენდად უცემს გულია,
რძეს აჭმევს, იმიტომაც აქვს
იმისი სიყვარულია.
ფურმა ხმა მისცა თავის შვილს,
ეზღოში ჟრიაბულია.
გარს შემოერთყა დედანას
ქერივის ოჯახი სრულია.
კატაც კი გამოეგება,
იქვე კუდს იქნევს მურიან.

ნახატები რეპერ მუხამარიძისა

ცყუჭი

ნესტორ ბალაჩონია

აბა, ზურა,
ლელა,
კეკე,
თოხი, ბარი დავკრათ ვეელამ.
დავრგოთ წაბლი,
ცაცხვი,
თელა,
ტუე გაშენდეს ვებერთელა.
ტუე — ირმების საკუნტრუშო,
შვლის და ნუკრის საწიწქენელა,

ტუე — კოდალას საკაკუნო
და ტუის ქათმის საკენკელა.
ტუე ეინვისგან ბაღებს იცვებს,
ქარს ან უშვებს სასლისკენა.
აბა, მოდიოთ,
მოდიოთ ვეელა,
დავრგოთ წაბლი,
ცაცხვი,
თელა!

ქველი ზიქის ქვევი

სანდრო ყარაიხანოვილი

სოფლის განაპირა უბანში ეჭვის ბიჭი ცხოვრობს. ერთს დაღა ჰქვია, მეორეს ზურა, მესამეს ნუგზარი, მეოთხეს ზაქრო, მეხუთეს ბიძინა, მეექვსეს მერაბი. დაღა, ზურა, ნუგზარი და ზაქრო სკოლაში დადიან, ბიძინა და მერაბი კი — საბავშვო ბაღში.

ჰოდა, ერთხელ რაცა სკოლის ზარი აწვრიადა და გაკვეთილები დამთავრდა, ბავშვები ხმაურით გამოფიქნენ სკოლის ეზოში, და მერე შინისაკენ გაუდგნენ გზას. ორღობეში ზურამ ჩამოიარა და ხედავს: ვილაქას დიდი გულმოდგინებით შეუღობავს ბოსტანს; ქიგოები ახლო-ახლო ჩაურქვია და ზედ წყებლები ჩაუწნავს. ამოაძრო ერთი წყებდა და გაიფიქრა: „რა კარგია, შვიდ-ისარს გავაფეთებო“.

ჩამოიარა ნუგზარმა და იმანაც ამოაძრო ერთი წყებდა, ჩილიკა ჯღხს გამოგპრიო. ზაქროსაც მოეწონა წყებლები. შვინდის ორკაბა შეარჩია, შურდულის ტარად ივარგებლა. ბიძინამ და მერაბმაც ჩამოიარეს და თქვეს: ამოვადროთ თითო წყებდა, გადავაჯდეთ ზედ და ხან აღმა გავაქენოთ, ხან დაღმაო. ამოაძრეს წყებლები და წავიდნენ.

სულ ბოლოს დაღმ ჩამოიარა ორღობეში. დაღა ტანით ყველაზე დიდი იყო და ტკვიან ბიჭდაც იოვებოდა. ჩამოიარა და ხედავს: საგულდაგულად დაწული ღობე დადებულა. დაღა ყვედაფერს მიხვდა და შინისაკენ მოკურცხლა. ნუგზარს ჩილიკას გამოჭრა უკვე მოესწრო, ზურა შვიდ-ისარს აკეთებდა, ზაქრო შურდულის ტარს ჩირნიდა. ბიძინა და მერაბი ჯღხის ცხენებს დაკუნებდნენ ეზოში.

— ჰე, ჰე! — დაიძახა დაღმ, — ვინ დაინგრია თეღა შაპას ღობე?

— რა ვიცი, — თქვა ზურამ, — მე მხოლოდ ერთი წყებდა ამოვადრეთ იმ ღობიდან.

— მეც ერთი წამოვიღე. — ჩილიკაპარაკა ნუგზარმა.

— მეც ერთი. — თქვა ბიძინამ.

— ერთიც მე, — დაუმატა ბოლოს მერაბმა.

— ვინაა! — წამოიძახა დაღმ, — ყველაძე თუ თითო წყებდა ამოაძრეთ, ღობე ხომ დაინგრა! „ზღვა კოვზით დაიღიაო“, არ გავიგონიათ?!

იყო ერთი ჰორბოტი, სავადი ირა ზეილი დაყო ცრუხედალი და ჰეგიალთა ცრუ-
ქედალი.

ფოლქანა ვარგე ყალბი დაყო ცრუხედალი, ჰეგიალთა ცრუხედალი ო — ცდობი
და ზოიყვანი, ჰორბოტომ ვადიწყობი დოა ზეილები ზეს ჰეილები ვადიწყობი და ილ-
ზადს შეუღო.

ზეილები ვადიწყობის ჰეგია-შეგია ვადიწყობი კობიხე ზომიკა და ვადიწყობი
— ახი, ზეილები ზომიხე, ვადიწყობის წილი-ლეილი სივადი ამოხეხეხეხი.
ზეილები ვადიწყობი ზომიხე და ვადიწყობი ზომიხე სივადი ამოხეხეხი.
— ვადიწყობი, ზეილები! — ზეილები ჰორბოტომ და ზომიხეხე ზეილები, ვადიწყობის ვადიწყობი
პაქედალი დოაღი ზომიხე და ვადიწყობი!

ჭია-შაია და ზომიხედი კაცი

იყო ერთი ჰორბოტი კაცი.
— ჰეილები ამოხე სივადი ჩა სიკო-
როა! — თეა ნან და ვადიწყობი, ზომი-
ხე ზომიხეხეხედი ჰია-შაია დინიხა.
— ჩა ზომიხეხეხედი წამოვადიწყობი, შე
აჩაშადი ვადიწყობი! — დოაღი ჰორბოტომ
კაცს ჰია-შაია.
საბალი ჰია-შაია ზომიხეხეხედი ვადიწყობი
ჩა და ზომიხეხეხედი ვადიწყობი.
— დოაღი რომ არ ზეილები! — ვადი-
წყობი ჰორბოტი კაცი და ზომიხეხეხედი
ვადიწყობი.
— ჰია-შაია ცხი ვადიწყობი ავადი, იხე

სივადი ზომიხეხეხედი
ჰეილები ზომიხეხეხედი და ჰორბოტი კაცი ზეილები
დაღი.
დაღი და ჩივინად ვადიწყობი.
ზომიხეხეხედი კაცს თეა:
— ეს ერთი სივადი ზომიხეხეხედი და
აღი სივადი ზეილები!
ჰია-შაია ჰორბოტი კაცს ზეილები იხე
და ვადიწყობი: ამ კაცს დოაღი და წილი
დაღი ვადიწყობი!
კაცი ხანა ვადიწყობი და ჰია-შაია ვადი-
წყობი ზომიხეხეხედი:
— ახი, აღიხედი, მივადიწყობი შენი ჰია-
შაია!

ზორბოტი კაცი ზეილები და ჩივინად
ჰია-შაიაში მარს ზეილები თეილი ვადიწყობი-
ხაია რომივადიწყობი ზეილები ზეილები ვადიწყობი
ტი ამოვადიწყობი და მუშეიხეხეხედი ცრუხედალი
ტიკოდა.

— ზეილები ვადიწყობის ამ ჩივინად ჰეილები
წამიკო, თორემ ზეილები ზეილები და ამო-
ვადიწყობი მივადიწყობი!
— ენ იხედი ხაია! — ჰია-შაია ჰორბოტომ
კაცს.
— ხელი ვადიწყობი! — ამოვადიწყობი ვადიწყობი.
— ხელი, თორემ ზეილები ვადიწყობი იხედი
არ იყო! — დოაღი ჰორბოტომ კაცს.
— ვადიწყობი ავადიწყობი ჩა ვადიწყობი და
ვეილები ზომიხეხეხედი ვადიწყობი ვადიწყობი — მივადი-
წყობი ვადიწყობი. — ეს ჩივინად ჰეილები ზომიხეხეხედი
შე დოაღი ვადიწყობი ტანს ავადიწყობი, ვადიწყობი ვადიწყობი
ხანა შენი იხედი თეა სეი იხედი, აქეი ხანა
იხედი და ვადიწყობი ვადიწყობი.
— ახი ვადიწყობი ვადიწყობი და ვადიწყობი! —
ვადიწყობი ჰორბოტომ კაცს, წილი ვადიწყობი
ხაია ჰეილები ვადიწყობი ვადიწყობი და
ვადიწყობი.
ზორბოტი კაცი იხედი ვადიწყობი.
ჰია-შაიაში ვადიწყობი ამ კაცს დოაღი და
წილი დაღი ვადიწყობი!

და სამეფოც. ცოტა ფრთხილად მოიქეცით, ქალაქი არ დაგვიზიანოთ და არ დაგვლუპოთო! — თავაზიანად მიუგეს კიანჭველებმა.

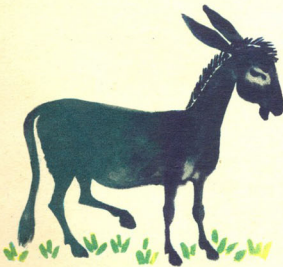
ბოროტმა კაცმა გულყინად გადაიხარხარა, კიანჭველების ქალაქს ფეხით შესდგა, მიწასთან გაასწორა და თქვა:

— ეს საქმეც ხომ მოვაგვარე და ახლა სხვას უნდა მოვეკიდოო, — და ისევ გზას გაუდგა.

ქია-მაიამ გაიფიქრა: ბოროტ ადამიანს კეთილი ცხოველი სჯობიაო! — და დიძახა:

— ბოროტო კაცო, ამას იქით ლუკმა პური კეთილი საქმით გეშოვნოს; საბალნე სხვისი გეზიდოს, ოფლი კი შენი საკუთარი გელვაროსო!

ბოროტი კაცი წამსვე ვირად გადაიქცა. ქია-მაია ძალზე გაჯავრებული იყო და დაავიწყდა დაეყოლებინა: აღარც წიხლი შეგძლებოდეს და აღარც ღრიალიო!.. ქია-მაიას ეს რომ არ დავიწყებოდა, ახლა ვირებს არც ყროყინი ეყვარებოდათ და არც ტლინიკი.

— ახლა შენი ჯერია, პეტრიკელო! — უთხრა ქოსატუილამ.

— მე ისეთ ტუილს ვიტყვი, ხიდან ჩიტო ჩამოვარდესო! — შესძახა პეტრიკელამ.

ენახოთ, შემდეგისთვის რას გვიამბობს პეტრიკელა ცრუპენტელა.

ზღაპარი „ქია-მაია და ბოროტი კაცი“ ეკუთვნის ჯაბუა ამირაჯიძეს

ღათო

პეშარ კვიპიპვილი

ყველაფერი უკვირს ჩემს მებზბეღ დაომა, უკვირს როცა წვიმს და როცა ხეებს ათოვს.

მზე რომ არის მაღლა, დათოს ისიც უკვირს, უკვირს: რად სტვენს ჩიტი, რად კანკალებს ნუკერი.

რატომ არის ზღარბი, მშიშარა და ზარბი, ანდა ბატის ქუეკი წყლისკენ რატომ გარბის.

ძლიერ უკვირს: მეღა რად ატყუებს ყველას, რატომ არის ხოლმე ცაზე ცისარტყელა.

შეკითხვებით თავი მოგვაბებზრა დათომ, ყველაფერზე მუღამ გაიძახის „რატომ?“

25 გვესლოთ თხუნაოჯს

256 ჩაბალიძი

ნახატი ლ. ხარაშიშვილისა

წინათ თხუნელებს არც სახლი ჰქონდათ და არც კარი. და აი, ერთ დღეს თხუნელაბრუცამ და თხუნელა-ბრუცამ სახლის აშენება გადაწყვიტეს: მაგრამ რითი აეშენებინათ, ეს კი არ იცოდნენ. იფიქრეს, იფიქრეს და ბოლოს მოიფიქრეს: კომბოსტოთი და სტაფილოთი ავაშენათო.

კომბოსტოს კვინიებით კედლები ამოიყვანეს, კიბეებიც კვინიებისაგან გაუკეთეს. კომბოსტოს ფურცლები იატაკად დააგეს და, როცა სახლს სტაფილოს ბოძები შეუყენეს, დაღამდა კიდეც.

— მოდი, ჯერ ნუ შევალთ, ხვალ გადავხუროთ და მერე შევსახლდეთო, — თქვეს თხუნელებმა და დასაძინებლად წავიდნენ.

მეორე დღეს არც სახლი დახვდათ და არც სახლის მასალა: თუ სახლი დაინგრა, მასალა სადღა წავიდაო, — გაოცდნენ თხუნელები და თავში თათები წიწინეს.

— გრძელყურება კურდღელმა ცმაცუნ-ხრამუნით შეხანსლა თქვენი სახლის მასალაო, — გადმოჰყვალათ კუნძუე ზღისკუპებულმა მამლაყინწამ.

ძლიერ ეწყინათ თხუნელებს, მაგრამ რალას იზამდნენ?

— მოდი, ტყის პირას გავიდეთ და სახლი ახლა სხვა მასალით ავაგათო. — თქვეს და თხალი და ნიარფერი სოკო გადმოჰჩიდეს ტყიდან. თხლით კედლები ამოაშენეს, იატაკადაც თხლი დააგეს. ბოძებად სოკოები რომ შეუყენეს, დაღამდა კიდეც.

— მოდი, ნურც ახლა შევალთ, აბა, დაუმთავრებელ ბინაში ცხოვრება ვის გავგონია, ხვალ გადავხუროთ და მერე შევსახლდეთო, — თქვეს. თხუნელებმა და დასაძინებლად წავიდნენ.

მეორე დღეს, არც სახლი დახვდათ და არც სახლის მასალა.

— კუდფუმფულა ციყვებმა თქვენი სახლის მასალით სულ ხტუნვა-ცქმუტუტით ამოაგეს თავისი საკუქნაობითო, — ჩამოსძახა ხიდან კაქკაქმა.

თხუნელები ისე გაბრაზდნენ, რომ ბასრი ბრჭყალებით სულ მიწა ფხოქნეს. იმდენი ფხოქნეს, იმდენი თხარეს, რომ ქანც-გამოღეულებს იქვე ჩაქმინათ. როცა გამოვლევიათ, ბრუცამ უთხრა ბრუცას:

— მიწის ზევით მაინც არავინ გვანებებს სახლის აშენებას, მოდი, მიწაში გავიკეთოთ ბინაო.

— მეტი რა გზა გვაქვსო, — უპასუხა დაღონებულმა ბრუცამ და მიწის თხრა განაგრძო.

თხრიდნენ თხუნელები მიწას და გზა-დაგზა უამრავ ჰიალუსს ხანსლავდნენ, ფესვები მაღლობას უზდიდნენ და ეუბნებოდნენ:

— გამაღობოთ, მეგობრებო, ჰიალუსს რომ გვაშორებთ, ტოტებსა და ფოთლებს მტკსაკვებს მივიწვდით და გავხარებთო. ასე დაიწყეს თხუნელებმა მიწაში ცხოვრება და ფესვებთან მეგობრობა.

ჩიკაგო, ლამაზო

სიხარული

ჩიკაგო, ლამაზო,
 შენთან ერთად მიწა,
 მიწა შენი სიყვარული
 წყლისაგან წმინდა,
 მიწა მყარად მოქანდა
 აქედანვე ხეობა,
 აქედანვე მშენებელი
 მშენებელი ციხე,
 ხეც ხეც ბაქში იჭიმდა
 იქვე ხეობა ახალი
 ქალი ვიყო და თანად
 განაგრძედი მშენებელი

ქაჯი

სიხარული

სიხარული ბოლოა, რა სიხარული
 დღე კვლავა იმისთვის, ვინ
 დღეს წყალობა შედარებით დასურული
 მანქანის მოგზაობაზე.

მთელი სიხარული ზღაპარი მთელი
 მანქანა უფრო ახლის ვინა.

არსებობს მთელი მთელი მთელი
 მანქანის მანქანა უფრო ახლის ვინა.

და იქვე ერთხელად აღადგინა
 მას ბევრად იმისთვის, თანად და ბო-

ლოს ერთ ქაჯის მთელი

— რა სიხარული შენთვის!

ქაჯის მთელი არ დღევანდელი, მთ-

ხელს ავადმჯობელებს, ემსახურა

სიხარული და თქვი

— მთელი იმისთვის!

— რაო! — ვერ ვიცი მას ბევრად

მთელი იმისთვის ვინა, მას მთელი

მთელი

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

მთელი

დღევანდელი იმისთვის და იმისთვის მთელი

მთელი იმისთვის და იმისთვის მთელი

— რაო! — ვერ ვიცი მას ბევრად

მთელი იმისთვის ვინა, მას მთელი

მთელი

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

სიხარული

მთელი იმისთვის და იმისთვის მთელი

მთელი იმისთვის და იმისთვის მთელი

— რაო! — ვერ ვიცი მას ბევრად

მთელი იმისთვის ვინა, მას მთელი

მთელი

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

— მთელი იმისთვის, შენთვის!

ყარყატი

ინდონეზიური

ხლაპარი

ნახატები ზურაბ შორაჩხიძისა

დიდი ტბის მახლობლად ცხოვრობდა ერთი ყარყატი. ყოველ დღილით თავისი გრძელი ფეხებით დააბობტებდა ტბის სანაპიროზე, იჭერდა პატარა ბაუაუებს, კიბორჩხალებს, ხვლიკებს და გემრიელად შეიქცეოდა.

ერთ დღით ყარყატმა ტბაში თვალი მოჰკრა თევზებს და პირის ჩაგემრიელება მოიწადინა. ტბაში ფრთხილად შევიდა, გრძელი ნისკარტი წყალში ჩაჰყო, მაგრამ თევზებმა ეშმაკობა გაუგეს და მიიშალნენ. შუადღისას კიდევ სცადა თევზის დაჭერა, მაგრამ ერთი ლიფსიტაც კი ვერ მოიგდო ნისკარტში.

დაღონებული ყარყატი ტბას გაცეცალა და მას შემდეგ კარგა ხანს აღარ გამოჩენილა.

ერთხელ თევზებმა წულიდან თავები ამოჰყვეს და დაინახეს: ტბის ნაპირზე ამაყად დაბობ-

ჯებდა ყარყატი, თავზე მოძღვრის ქული ეხურა, ირგვლივ თითქოს ვერავის ამჩნევდა, შემდეგ ტბაში შევიდა, ნისკარტი მაღლა ასწია და ლოცვა დაიწყო.

თევზები ერთ ხანს შორიდან უტყერდნენ ყარყატს, მერე ერთმა გულადმა წვერამ სულ ახლოს ჩაუსრიალა, ფეხებს შუაც კი გაუძვრა, მაგრამ მოძღვარი კვლავ მშვიდად განაგრძობდა ლოცვას.

ლოცვა რომ დაამთავრა, ყარყატმა ასე მიმართა თევზებს:

— შევიღებო, დღეიდან ახალი ცხოვრება დავიწყო. ბერად შევდექი და დიდმა ალაპამა თქვენს მფარველად დამწინა. ამიერიდან მე ვიქნები თქვენი მამა და თქვენი პატრონი.

თევზები სიხარულით ცას ეყიენ, წყალზე ხტუნვა დაიწყეს და ფეხებს უკაცინდნენ მოძღვარს.

მას შემდეგ უარუაყო ადრინადა მოფრინდებოდა ტბაზე, მზის ამოსვლამდე ლოცულობდა, თევზებს კი რჩევა-დარჩებებს აძლევდა.

ერთ დღით ჩვეულებრივად აღერ გამოჩნდა უარუაყო, შორიდანვე მოსთქვამდა და ცრემლებს ღვრიდა. შემყოთბული თევზები მოძღვარს შემოეხვიდნენ და ტირილის მიზეზი ჰკითხეს.

— შეიღებო, — მიმართა უარუაყმა თევზებს, — წუხელ დიდ ალაპს ვეწვიე და მითხრა, რომ მზეს ტბის დაშრობა გადაუწყვეტია. მეცოდებით, მაგრამ რა ვქნა, მზესთან მე კი არა, თვით ალაპიც უძღურია.

თევზებმა ტირილი მოართეს, უარუატს შემოეხვიდნენ და შეევედრნენ:

— გვიშველე, მოძღვარო, გადაგვარჩინე! საღამოს უარუაყო კვლავ მოფრინდა, თევზები მოიხშო და უთხრა:

— თქვენი გულისხათვის, მთელი დღე ლოცვით ვევედრებოდი ალაპს და მასწავლა, როგორ უნდა გადაგვარჩინოთ; იმ მთის იქით დიდი ტბაა. თუ თანახმა იქნებით, სათითაოდ გადაგიყვანთ და იმ ტბაში ჩაგასახლებთ.

თევზები დათანხმდნენ. უარუაყო რამდენიმე თევზს ერთად ამოიყვანდა ხოლმე ტბიდან და მთისაკენ გაფრინდებოდა. თვალს რომ მიეფარებოდა, დაფრინდებოდა ბუჩქის ძირას და მოტუხებულ თევზებს გემრიელად შეექცეოდა. მალე უარუაყო ისე გასუქდა, რომ ფრენა უჭირდა.

მეთუხამებდნენ უარუაყო კვლავ მოფრინდა ტბასთან, ბევრი იარა, მაგრამ ერთი თევზიც ვეღარ ნახა, ტბა სულ დაეცარიელებინა.

შუადღისას დიდ ქვასთან უარუატს კიბორჩხალა შემოხვდა.

— მოძღვარო, მეც დამეხმარე და გადამიყვანე იმ ტბაზე, — შეეხვეწა კიბორჩხალა.

— სიამოვნებით, — უპასუხა მშოიერმა უარუატმა, — ამოცოცდი და კიბერზე მომეხვიე.

მთა რომ გადაიფრინეს, კიბორჩხალამ ბუჩქთან თევზის ძვლების გროვა შენიშნა და მასინვე მიხვდა უარუატის ეშმაკობას.

— წმინდა მამო, — უთხრა კიბორჩხალამ, — ამდენ სიკეთესთან ერთად, მოდი, ერთი თხოვნაც შემისჩუღე: იმ დიდი ქვის ქვეშ ჩემი დები და ძმები არიან თავშეფარებულნი. დავბრუნდეთ უკან და ისინიც წამოვიყვანოთ.

უარუატმა იფიქრა: — ეს ერთი კიბორჩხალა რას მცუოფაო, — და დათანხმდა. უკან რომ დაბრუნდნენ, უარუატმა უთხრა კიბორჩხალას:

— ჩამოდი, შეიღო, და მოიყვანე შენი დები და ძმები.

კიბორჩხალამ უფრო მაგრად ჩაასო მარწუხები უარუატს კისერში და უთხრა:

— შენი აღსასრულის დღე დადგა, მატუარა უარუატო, ბოროტება ქვეყანაზე არავის შერჩენია. ასე იძია შური კიბორჩხალამ ეშმაკ და ხარ უარუატზე.

ეს ზღაპარი ინდონეზიაში ჩაიწერა
პარილ უპუკინიძე

სივლიკა

აბა ჩემო მანასეო,
ხან ისე და ხან ასეო,
ბებომ დოქი გამატანა,
წყაროს წყალით ავავსეო.
ხნულში თესლი გადავგადე,
სამი გავასამასეო.
პაპამ მითხრა, შემოდგომას,
პურის ყანას დაგასეო.
მე რა მომკლავს, რა დამაქცევს
ოლონდ შენ ილამაფეო,
ოლონდაც შენ შეიქენი
უფრო კარგი მამაზეო

თამარკი და მაკა

— თამარ ქალო, ქვეყნის თვალო,
რა ლამაზი რამე ხარო,
თოჯინა მყავს ძლიერ ავად,
დაო, იქნებ დამეხმარო.

— გვიანაა, ჩემო მაკა,
ველარაფერს გიშველიო.
ძოგიძერია კისერიო,
დაგიგდია შიშველიო.

მდინარე

ყველაფერს სძინავს ამ ქვეყნად,
მურაც კი ვნახე მძინარე.
მაგრამ არასდროს მინახავს
დაძინებული მდინარე.

სულ სადღაც მიეჩქარება,
მზესავით პირმომცინარეს,
ტბად გადიქცევა, თუ დადგა,
აღარ იქნება მდინარე.

ძალიან ცუდად ხედავს. სამაგიეროდ ღამით ისეთი მხედველობა აქვს, რომ ფრენის დროს ღამის ბუბლებსა და სხვა მავნე მწერებს მუსრს ავლებს. რბილი ბუმბულის წყალობითა ჩუმად დაფრინავს, ხოლო ჯვარტებითა შეიარაღებული ფართო პირი მწერის დაჭერაში ეხმარება.

ფრენის დროს ეს ფრინველი შეიძლება მართლაც ჰგავს მიმინოს, მაგრამ უფხურა წიწილას ვერ მოიტაცებს, რადგან მიმინოსავეთ არც მაგარი და მოკაუჭებული ნისკარტი გააჩნია და არც კლანჭები. პირიქით, ფეხები ისე სუსტი აქვს, რომ დგომაც კი არ შეუძლია და მიწაზე ან ხის ტოტზე ყოველთვის მუცლით წევს. ამიტომაც შეარქვეს უფხურა.

მ. კახიანიძე

უფხურა

პატარა დალი და მისი ძმა—სოსო, ტყის ნაპირას ერთი დიდი მუხის ქვეშ თამაშობდნენ. სოსომ სახლის აგება გადაწყვიტა და ჯოხების შეგროვება დაიწყო. ცოტა მოშორებით სოსომ მუხის ქერქი დაინახა და იქით გაიქცა. მაგრამ «მუხის ქერქი» უცებ აფრინდა და იქვე ბუჩქებში ჩაჯდა.

წიწილებმა წიავე-წიავე ატეხეს, კრუნხა კრიახი მორთო და წიწილებს გადაეფარა.

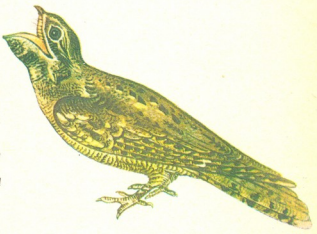
— მამიკო, მამიკო! მიმინომ წიწილა წაიღო! — აყვირდა დალი.

გოგამ თოფს წამოაჯაღო ხელი.

— აი, აქ ჩაჯდა ბუჩქებში! — თითოთ უჩვენებდა სოსო.

ფრინველი ისევ წამოფრინდა; გოგამ თოფი ესროლა და ძირს ჩამოაჯაღო, სოსომ მამინემ მორბინა და ფრინველს ხელი მოჰკიდა. ფრინველს რბილი და ფაფუკი ბუმბული ჰქონდა. იგი ისეთი ფერისა იყო, რომ ხმელი ფოთლებისა და მუხის ქერქისაგან ძველად გაარჩევდით. მოკლე და წვერილი ნისკარტის ორივე მხარეს ჯაგრის მსგავსი ბუსუსები მოუჩანდა.

— სასარგებლო ფრინველი მოგვიკლავს, შვილებო! — თქვა მამამ, — ეს უფხურაა. იგი დღისით

რედაქტორი ჯანსუღ ჩარაქვიანი. სარედაქციო კომიტეტი: მ. კახიანიძე-კორძი, პ. გომილაშვილი, ჯ. ლომლა, მამ. მამულაშვილი, ჯ. ნინუა, შ. ცხაღბემ (სამხატვრო რედაქტორი), ნ. ყოშლიანი (რედაქტორის მოადგილე), რ. პეივილი.

საქართველოს ალკ. ცენტრალური კომიტეტისა და ვ. ი. ლენინის სახელობის ნორჩ პიონერთა ორგანიზაციის რეპუბლიკური საბჭოს უფროსი

ყლის მხატვრობა იკუთვნის შ. კაპლინს

დამრედაქტორი ბ. რიხიანიძე
გამოცემის ოცდამეორეამეტე წელი. რედაქციაში შენესული მასალები ავტორებს არ დაუბრუნდება.

გამოქვეყნდა „ნაბადლე“, გამოცემა № 61, სტამბა № 1712, ტირაჟი 4.000.

ვეფხისტყაოსნის სახელმწიფო 7/VI 1965 წ.

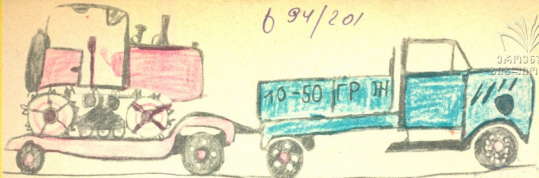
„საბჭო“ დასახელებული პოლიგრაფიული კომპანია კარენი-ბეზუ, თბილისი ქ. № 14

„საბჭო“ საკრებულოთა მხარის პროც. ქვეყანა № 91, ტელ. 5-37-36, 5-18-09, ავტოქოის მისამართი: თბილისი, პეტრიაშვილის ქ. № 91.

ფასი 20 კაპ.

ბ 94/201

საქართველოს
სამეცნიერო
აქტივობის
სამსახური

1. „ემბეცხში“—ნახატი რომან ფუფურიძისა, 9 წლის. წყალტუბოს რაიონი, სოფ. მუხიანი.
2. „გოგონა“—ნახ. მანანა ახლამაზიშვილისა, 4 წლის. სიღნაღი.
3. „უვაგი მებო“—ნახ. კეთევან კოტეტიშვილისა, 5 წლის. თბილისი.
4. „სკოლისაკენ“—ნახ. ნათია ნიშნიანიძისა, 7 წლის. თბილისი.
5. „ნადირაზა“—ნადერწი გია აღიკაშვილისა, 5 წლის. თბილისი.

